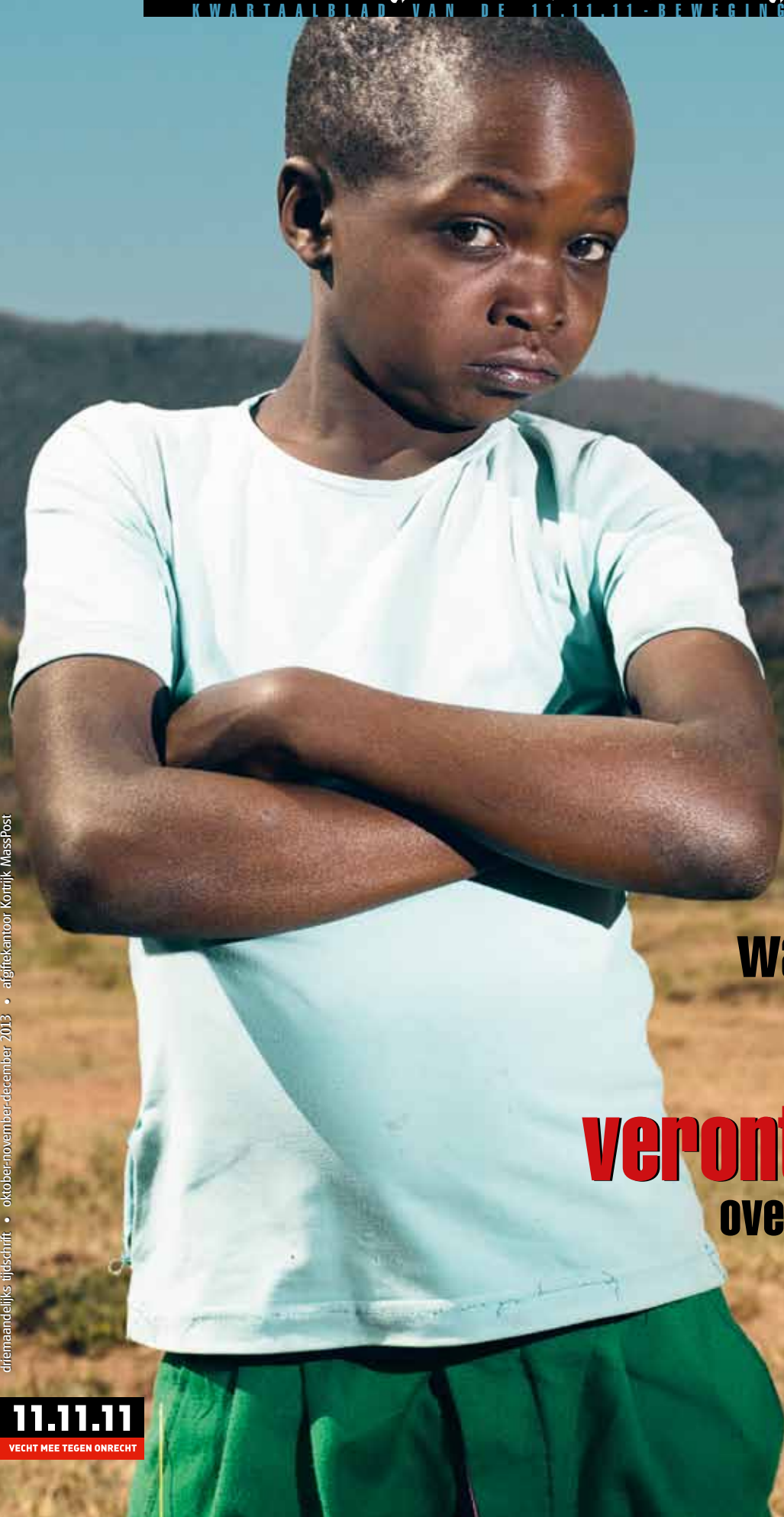

Millenniumdoelstellingen
Di Rupo
wakker geschud

1 op 3 Vlamingen
verontwaardigd
over hongerprobleem

Jij ook?

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE:

BELEIDSDIENST: Koen Warmenbol,
Thijs Van Laer
CAMPAGNEDIENST: Bart Demedts
ZUIDDIENST: Kris Vanslambrouck,
Marleen Vos
COMMUNICATIEDIENST: Marieke Bastiaens,
Peter Van Craenenbroeck, Eddy Maes,
Corine Van Kelecom
EINDREDACTIE: Mies Cosemans

CONCEPT EN REALISATIE:
Metronoom, Antwerpen

FOTO VOORPAGINA:
Neil Thomas

DRUK:
Gevaert Printing, Zwevezele

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:
Bogdan Vanden Berghe
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel

REDACTIE:
Pagina 11
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 16
Fax 02 536 19 02
e-mail pagina11@11.be
www.11.be

NATIONAAL SECRETARIAAT:
11.11.11
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 11
Fax 02 536 19 10

PROVINCIALE SECRETARIATEN:
11.11.11 ANTWERPEN
Patriottenstraat 27, 2600 Berchem
Tel. 03 281 06 62
Fax 03 281 06 89
e-mail antwerpen@11.be

11.11.11 LIMBURG
Bedrijfsstraat 10, bus 11, 3500 Hasselt
Tel. 011 87 14 80
Fax 011 85 14 93
e-mail limburg@11.be

11.11.11 OOST-VLAANDEREN
Dok Noord 4, hal 25, 9000 Gent
Tel. 09 233 02 03
Fax 09 233 94 84
e-mail oost-vlaanderen@11.be

11.11.11 VLAAMS-BRABANT/BRUSSEL
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 47
Fax 02 536 19 01
e-mail brabant@11.be

11.11.11 WEST-VLAANDEREN
Hugo Verrieststraat 22, 8800 Roeselare
Tel. 051 24 06 13
Fax 051 24 08 39
e-mail west-vlaanderen@11.be

Overname van (delen van) artikelen
is toegestaan, mits bronvermelding.

BART DEMEDTS

Geachte heer De Gucht, beste Karel,

Ze koken van woede, de kleine boeren in Colombia. Na het vrijhandelsakkoord met de VS, hebben ze op 1 augustus ook het vrijhandelsakkoord met de EU in de nek gekregen. Weken van betogingen en wegblokkades, waterkanonnen, traangas en kogels. Leger en politie proberen met alle macht het protest de kop in te drukken. Doden, gewonden, massale arrestaties. Niks daarvan op de glossy website die de zegeningen van het vrijhandelsakkoord tussen de EU en Colombia bezingt. Foto's van gelukkige mensen en zoete zinnen over welvaart, democratie en mensenrechten. De beloftevolle toekomst op de vrije markt.

Ik lees er dat, als dit akkoord op kruissnelheid is, we jaarlijks ontsnappen aan 270 miljoen euro taks voor de uitvoer van Europese landbouwproducten en vis naar Colombia. Schitterend, zo'n nieuwe afzetmarkt. Geen flauw idee hoeveel duizenden tonnen voedsel ik mij daarbij moet voorstellen. Maar dat het er veel zijn en dat de Colombiaanse boeren die boten niet graag zien komen, is duidelijk. Nu al worden ze in de armoede gedreven door de massale import van goedkope Amerikaanse producten. Rijst, kippen, melk, maïs ... het stroomt maar binnen en voor geen geld. En hun gronden worden ingepikt voor palmolie en mijnbouw. Want dat wordt een lucratieve business als de exporttarieven wegvallen.

Herinner u, beste Karel, onze campagnes 'Stop de verstikkende voedselexport' en 'Vrijhandel nekt boeren'. U heeft ons toen vriendelijk ontvangen en onze uiensoep geproefd. Maar van uw heilige overtuiging dat van vrijhandel iedereen beter wordt, hebben we u niet kunnen afbrengen. En inderdaad, ook wij zijn bij ónze overtuiging gebleven. Maar bij de Colombiaanse boeren gaat het niet zozeer over een overtuiging. Het gaat over de rauwe realiteit dat ze op die vrije markt van u met zwaar verlies moeten verkopen en hun landbouw hen geen perspectief meer biedt. Dit najaar gaan we ook koken van woede, beste Karel. Weinig kans dat het leger wordt ingezet om ons het zwijgen op te leggen. We houden het ludiek en gezellig. En de soep zal weer lekker zijn. Maar de verhalen die we inlepen, zijn bitter.

NIET TE MISSEN

KICK-OFF CAMPAGNE

We zijn vertrokken, de Ik Kook Van Woede-campagne is gelanceerd! Op een wervelende kick-off werden honderden vrijwilligers ingewijd in de campagne.

Een fotoverslag van een energieke voormiddag.

| pagina 6

NATUURRAMPEN FILIPIJNEN

Regen, overstromingen, tyfoons ... De Filipijnen worden de laatste jaren almaar meer geteisterd door natuurrampen. Aan de basis ligt de klimaatverandering. Maar ook om een aantal andere redenen hebben de Filipijnen het moeilijk om zich te weren tegen deze natuurrampen.

| pagina 12

Ook 'lelijke' groenten hebben rechten

'Waste'. Met dat boek bracht schrijver en activist Tristram Stuart onze wereldwijde voedselverspil-

ling in kaart. 11.11.11 nodigt hem op 7 november uit voor een 11.debat in de KVS.

Wij kregen de kans om hem nu al enkele vragen voor te leggen.

In je boek breng je de wereldwijde voedselverspilling in kaart. Is zo iets te berekenen?

Tristram Stuart. Helaas ontbreken er goede, harde statistieken. Om mijn punt toch te bewijzen, nam ik de voedselvoorziening van elk land en vergeleek het met wat effectief geconsumeerd wordt in dat land. Daarvoor deed ik een beroep op allerlei onderzoeken, dieetenquêtes, niveau van obesitas ... Ruwweg geschat blijkt dat een derde van al het voedsel dat wereldwijd geproduceerd wordt, niet wordt opgegeten maar weggegooid. Voor Europa en Noord-Amerika ligt dat cijfer zelfs nog hoger, want daar wordt zelfs tot 50 procent van het geproduceerde voedsel weggegooid.

Uit je onderzoek blijkt dus dat er dagelijks tonnen voedsel worden verspild. Wat kan ik daar als kleine consument tegen beginnen?

Tristram. Het is belangrijk dat er een mentaliteitswijziging komt. Consumenten moeten anders eten, anders koken, anders kopen. Alleen zo worden de supermarkten gedwongen om ook hún strategie aan te passen. Ieder van ons kan zijn deel doen. Tegenwoordig zie ik bijvoorbeeld steeds minder vaak mensen met boodschappenlijstjes in de winkel. Dat is nochtans het ideale middel om efficiënt je boodschappen te doen, en enkel te kopen wat je echt nodig hebt. Probeer met de restjes die je overhoudt van een maaltijd ook werkelijk iets te doen. En laat 'lelijke' groenten en fruit niet aan de kant liggen. Ze zijn perfect eetbaar en je toont de supermarkten dat de vorm voor jou niet belangrijk is. Maar vooral, geniet van het eten dat je op je bord krijgt. Alleen zo kan je het product leren waarderen.

En ons eten bij lokale boeren kopen?

Tristram. Het zou ideaal zijn als iedereen dat zou doen. Maar laten we realistisch zijn, de grote supermarkten zullen niet zo snel verdwijnen. We kunnen er wel voor zorgen dat supermarkten anders gaan handelen. En dat ze de lasten en verantwoordelijkheden niet meer afwentelen op de boeren. Want het zijn zij die met de grote overschotten blijven zitten.

Welke oplossingen op grote schaal zijn er nodig?

Tristram. Het Europees Parlement engageert zich om de voedselafvalberg tegen 2025 met 50 procent te reduceren. Dat zou een goede zaak zijn. Daarnaast pleit ik zelf voor een betere infrastructuur en technologische ondersteuning in ontwikkelingslanden. Als er bijvoorbeeld deftige koelinstallaties zijn, moet er niet zoveel weggegooid worden.

Je bent auteur, maar vooral ook activist. Met welke projecten hou je je bezig?

Tristram. Met een aantal vrijwilligers hebben we het 'gleaning'-netwerk op poten gezet. We gaan zelf naar de akkers en halen de groenten op die anders voor de vuilbak bestemd zijn. Het zijn groenten die bijvoorbeeld niet de 'juiste' vorm hebben of er niet zo mooi uitzien, maar wel perfect eetbaar zijn. Met dat voedsel organiseren we af en toe 'Feeding the 5.000'. Iedereen mag aanschuiven aan het banket. Ook hier is het heel belangrijk dat we de mensen sensibiliseren. Dat is voor mij als activist het uitgangspunt, een mentaliteitswijziging bij de consument doorvoeren. En dan hopen dat de voedselindustrie volgt.

MIES COSEMANS EN ALMA DE WALSCHE

"Hopelijk kunnen we de mentaliteit bij consumenten veranderen. Dat is voor mij, als activist, het uitgangspunt."

11.debat met Tristram Stuart

7 november

KVS Brussel – zaal Top

Meer info en inschrijven op

www.11.be/debat

• www.tristramstuart.co.uk

Boer zoekt nieuwe toekomst

De Congolese provincie Katanga zou met haar grote voorraden aan erts een van de rijkste streken op aarde kunnen zijn. Maar de ontginning van die grondstoffen heeft veel kwalijke gevolgen.

Duizenden boeren worden verdreven om plaats te maken voor nieuwe mijnsites. Voor 11.11.11 is de mijnbouw in Congo een belangrijk thema, volgend

jaar zal het er nog zwaarder op inzetten.

Maak kennis met Jean-Claude Katumba. Hij woont samen met zijn vrouw en kinderen in Katanga. Vijf jaar geleden moesten Jean-Claude en zijn gezin plaatsmaken voor een nieuw mijnbedrijf. Hun akker werd ingepalmd door de mijnsite en ze moesten een nieuw leven opbouwen in een ander dorp, zo'n dertig kilometer verderop. De nieuwe landbouwgrond die de familie van het mijnbedrijf ter compensatie kreeg, is waardeloos. "Hij is onvruchtbaar en levert

geen landbouwgewassen op", vertelt Jean-Claude. "Daarbovenop ligt de grond op 25 kilometer van ons nieuwe huis." Door de minieme oogst kan hij zijn dokters- en schoolrekeningen niet meer betalen.

BARRE OMSTANDIGHEDEN

Jean-Claude is niet de enige. De gevolgen van het slechte bestuur van mijnbedrijven in Congo zijn genoegzaam bekend: boeren worden verdreven, de lokale bevolking werkt in barre omstandigheden, ze verdient een schamel loon, het leefmilieu wordt verpest ...

"Hier moeten we wel het onderscheid maken tussen de formele mijnsector en de artisanale mijnbouw", merkt Koen Warmenbol, beleidsmedewerker natuurlijke rijkdommen bij 11.11.11, op. "In de formele mijnsector zien we dat mijnbedrijven zich steeds meer aan de internationale normen van sociaal verantwoord ondernemerschap houden. Al zijn er natuurlijk ook nog gevallen waar dat niet zo is en waar boeren gedwongen moeten verhuizen om plaats te maken voor nieuwe mijnsites. Wanneer de bevolking terechtkomt in de artisanale mijnbouw

"We moesten een nieuw leven opbouwen in een ander dorp, zo'n dertig kilometer verderop."

JEAN-CLAUDE KATUMBA

– dat wil zeggen dat ze op eigen houtje ertsen gaat delven – loeren er andere gevaren om de hoek”, zegt Warmenbol. “De gezondheidsrisico’s en de kans op geweld zijn daar zeer hoog. Daarom is een goede formele mijnbouw zo nodig. Als die overal degelijk georganiseerd zou zijn, dan kan het een waardig alternatief worden voor de miljoenen Congolezen die in de artisanale mijnbouw werken.”

COMPLEXE OORZAKEN

De oorzaken van de problemen in de Congolese mijnbouw zijn complex en kennen een lange geschiedenis. Gécamines was jarenlang het staatsmijnbedrijf van Katanga. Maar door slecht bestuur werd het verlieslatend en ging het kopje onder. In 2002 werd de mijnsector, onder druk van de Wereldbank, geprivatiseerd. Privébedrijven konden bieden op verschillende delen van het staatsmijnbedrijf en sloten lucratieve deals af. Contracten die de Congolese elite en veel buitenlandse investeerders ten goede kwamen maar die niets opbrachten voor de Congolese bevolking zelf.

NUT VAN LANDBOUW

Toch kiezen steeds meer Congolezen voor de mijnbouw. Het brengt sneller geld op dan te moeten wachten op de oogst van hun akkers. Ook de vijf kinderen van Beatrice Kabembo Kalinde werken allemaal in de mijnbouw. “Mijn kinderen zien het nut van landbouw niet langer in”, zegt Beatrice, een boerin uit Katanga. “Ze kunnen en willen niet langer wachten op wat de akkers hen opbrengen. Ze willen een nieuwe wereld ontdekken, zeggen ze, en zien ons niet meer als rolmodellen.”

NIET TEGEN DE MIJN

Voor 11.11.11 is mijnbouw in Congo een belangrijk thema. “We zijn niet tegen de mijnsector”, legt Marleen Vos, verantwoordelijke partnerwerking Afrika bij 11.11.11, uit. “Er zit zoveel rijkdom in die grond en dat is een belangrijke inkomstenbron voor het land. Waar wij voor strijden is dat ook de Congolese bevolking en de overheid een deel van de koek krijgen. En vanzelfsprekend, dat daarbij de mensenrechten gerespecteerd worden.”

Sinds 2008 heeft 11.11.11 daarom, samen met zijn partnerorganisaties in Congo, sterk ingezet op meer transparantie in contracten tussen de overheid en mijnbedrijven. Dat gebeurde in het kader van het

“Mijn kinderen werken in de mijnbouw, ze willen niet langer wachten op wat de akkers hen opbrengen.”

BEATRICE KABEMBO KALINDE

FOTO WILLEMJAN VANDENPLAS

EITI-initiatief: bedrijven en overheden moeten gedetailleerde info over hun boekhouding vrijgeven. Er werd op dit vlak al een belangrijke vooruitgang geboekt.

In dezelfde beweging werden, op initiatief van het Congolese parlement, ook een heel aantal bestaande mijncontracten heronderhandeld. “Er zijn nu wel contracten die voordeliger zijn voor de Congolese bevolking en staat”, zegt Warmenbol. “Maar er had veel meer in dit proces gezeten. Gelukkig is een belangrijk gevolg van deze oefening dat er gepleit wordt voor een verbetering van de mijncode. Men wil dus betere regels rond werkomstandigheden, sociaal verantwoord ondernemerschap, delokalisatieprogramma’s ...” En dat is een ontwikkeling die 11.11.11 volop wil steunen (zie kaderstukje).

• www.11.be/natuurlijkerijkdommen

MIES COSEMANS EN WILLEMJAN VANDENPLAS

11.11.11 en POM op de bres voor een betere mijncode

Vanaf volgend jaar wil 11.11.11 nog meer inzetten op de verbetering van de mijnwetgeving. Daarom gaat het samenwerken met een nieuwe partnerorganisatie, POM. De beweging kan rekenen op een breed draagvlak, het netwerk verenigt een 20-tal organisaties. POM heeft, samen met andere Congolese organisaties, een amendement op de bestaande wetgeving rond de mijncode ingediend. In dat amendement vragen de Congolese organisaties meer aandacht voor de noden van de artisanale mijnbouw. Maar ook inwoners die gedwongen moeten verhuizen, zoals Jean-Claude Katumba, moeten rechtvaardig gecompenseerd worden. En er moet inspraak zijn van de lokale bevolking bij de uitwerking van zo’n delokalisatieprogramma.

Veranderingen

Die veranderingen zijn broodnodig want de Congolese bevolking blijft, zonder goede afspraken, slechter worden van de mijnindustrie. “Wij moesten verhuizen van het mijnbedrijf dat zich in ons dorp vestigde”, getuigt boerin Edusian Kyayo. “Onze akker, waarop we bonen verbouwen, mochten we houden. Vanuit ons nieuwe huis, dat we ter compensatie van het mijnbedrijf kregen, is het 25 kilometer tot onze landbouwgrond. Maar erger is dat de milieuschade door de mijnbouwactiviteiten onze akker onvruchtbaar maakt. Onze productie is veel lager dan vroeger.”

1, 2, 3... START

FOTO'S WILLEMJAN VANDENPLAS EN BOBETTE PHOTOGRAPHY

Comedy Cinema

Comedians Lieven Scheire, Nigel Williams en Lies Lefever hadden enkele pertinente vragen over de Ik Kook Van Woede-campagne. Wat is voedselspeculatie? En waarom 'koken' we van woede? 11.11.11-beleidsmedewerker Jan Van de Poel en algemeen directeur van 11.11.11, Bogdan Vanden Berghe, bezorgden de 3 comedians verhelderende antwoorden. Ook het publiek kon, met gekleurde kaartjes, zijn mening geven. Presentatrice Geena Lisa praatte het programma aan elkaar.

Met de Botanique in Brussel als decor, werd op zaterdag 21 september de Ik Kook Van Woede-campagne officieel afgetrapt. Een goedgevulde zaal vrijwilligers en sympathisanten kwam er op een dynamische voormiddag het fijne te weten over de campagne. Als afsluiter was er natuurlijk ... soep!

De campagne stap voor stap

Campagneleider **Greet De Prins** deed de praktische organisatie van de Ik Kook Van Woede-campagne uit de doeken. In première werd ook de nieuwe tv-spot vertoond.

Wat is een goed beleid tegen de honger?

Martin Wolpold, directeur van FIAN International, kwam vertellen wat een goed beleid tegen honger is. In zijn uiteenzetting legde hij uit dat het hongerprobleem in vele gevallen samengaat met discriminatie; het zijn vaak dezelfde bevolkingsgroepen die er slachtoffer van worden. Een beleid dat uitgaat van de mensenrechten, is daarom noodzakelijk, vindt Wolpold.

ACTIVISTEN

Dat de **vierdejaars van het Sint-Ritacollege uit Kontich** hun vrije zaterdag opofferen voor de Ik Kook Van Woede-campagne, vinden ze helemaal niet erg. "Wij zijn echte activisten", zeggen de leerlingen. Met de info die ze op de infomarkt hebben verzameld, willen ze zelf een dag mondiale vorming in elkaar steken. Maar ze willen zeker ook meedoen aan Ik Kook Van Woede @school. "En we zullen zelf de soep maken", klinkt het enthousiast.

Met den André naar de markt

Lokale marktkramer André Van Maenhuyts (foto links) maakte de aanwezigheid, op zijn eigen aparte manier, warm voor de infomarkt. Op die markt kon iedereen terecht met vragen over de campagne.

INSPIREREND

Voor **Hanna Dekerk** is de campagne nog helemaal nieuw. Hanna werkt als begeleider in het opvangcentrum van het Rode Kruis in Alsenberg. "Ik ben uit interesse meegekomen met iemand maar nu ik de uitleg heb gehoord, zou ik het wel boeiend vinden om in ons opvangcentrum misschien ook iets met de campagne te doen."

ENTHOUSIASMEREND

"Ik vind het een enthousiasmerende bijeenkomst waarin ik heel wat info heb gekregen over de hongerproblematiek", zegt **Ludo Seghers** uit Puurs. Of zijn 11-groep nog een soepactie zal klaarkrijgen tegen 18 oktober, weet hij nog niet. "Hopelijk wel, maar sowieso doen we weer mee aan de deur-aan-deuractie in november, dat is vaste kost voor onze groep."

INDONESIË

"We hebben elkaar vorig jaar leren kennen op de inleefreis naar Indonesië", vertellen vrijwilligers **Joris Cools** en **Lieven Vandenbussche** uit Tielt (links) en **Veerie Schorens** uit Opwijk (rechts). "Onze soepactie ligt al vast, we zullen in het weekend van 18 oktober op 5 plaatsen soep serveren", zegt Joris. Voor de 11-groep uit Opwijk ligt het zwaartepunt van de campagne bij de deur-aan-deuractie. "We werken ook wel samen met Welzijnszorg, zij hebben al een jaarlijkse soepactie in onze gemeente", legt Veerie uit.

Soep als afsluiter

Als afsluiter is er, hoe kan het ook anders, soep. Het recept dat Jeroen Meus speciaal voor de campagne heeft bedacht, wordt gretig naar binnengespeeld. Ideaal om nog wat na te tafelen.

Steun de online petitie Angry Food Faces

Wil je de Ik Kook Van Woede-campagne online steunen, onderteken dan de online petitie Angry Food Faces. Surf naar www.ikkookvanwoede.be en creëer er je eigen boze gezichtje. Hoe meer Angry Food Faces we kunnen verzamelen, hoe meer druk we op de politici kunnen zetten.

Vlamingen koken van WOEDE

De helft van de Vlamingen voelt zich machteloos bij de hongerproblematiek in de wereld. Maar een derde is, net zoals 11.11.11, erg verontwaardigd. Dat blijkt uit een enquête die 11.11.11 in de aanloop naar de Ik Kook Van Woede-campagne heeft gevoerd.

Wat weten de Vlamingen over de hongerproblematiek in de wereld? Dat wilden we, in de opbouw naar onze campagne, graag weten. Onze enquête* vertelt ons dat quasi alle Vlamingen (98,7%) zich bewust zijn van het feit dat er honger is in de wereld. Ze menen dat het vandaag even erg gesteld is als 20 jaar geleden (30%) of zelfs erger (53%).

MACHTELOOS

Opvallend is dat een derde, of 30% van de ondervraagden, zich, net als 11.11.11, verontwaardigd voelt bij het hongerprobleem. De helft van de ondervraagden (55%) zegt zich machteloos te voelen bij het hongerprobleem. Ook deze grote groep mensen wil 11.11.11 bij zijn campagne betrekken. Want naast de oorzaken van honger in

de wereld zullen we tijdens de campagne ook oplossingen naar voor schuiven. Op die manier willen we de machteloosheid doorbreken en Vlaanderen tonen dat een wereld zonder honger echt kan. Over de vraag waar de oorzaken van het hongerprobleem liggen, is de Vlaming trouwens nog niet helemaal uit. 17,3% ziet de oorzaak bij corrupte regeringen in het Zuiden en 10% spreekt over een slecht landbouwbeleid in het Zuiden. Daarnaast zijn het westers consumptiepatroon (15,1%) en de verspilling van voedsel (15,3%) andere vaak genoemde oorzaken.

GOED NIEUWS

Toch kunnen we hoopvol afsluiten. Het goede nieuws is dat veel Vlamingen beseffen dat ons consumptiepatroon één van de oorzaken is van honger: 72,9% van de ondervraagden denkt er zo over. De overgrote meerderheid (93%) zegt bereid te zijn om zijn consumptiegewoontes aan te passen, zoals meer voedsel van eigen bodem eten, minder vlees eten, minder voedsel verspillen en de auto vaker laten staan. Redenen genoeg dus om voluit voor deze campagne te gaan en samen massaal soep te drinken tijdens het weekend van 18, 19 en 20 oktober. Zo kunnen we onze verontwaardiging aan politici tonen en hen aansporen om werk te maken van een eerlijk en moedig beleid tegen de honger.

PETER VAN CRAENENBROECK

* 498 respondenten deden mee aan de online enquête. Deze steekproef werd ad random getrokken en de betrouwbaarheid bedraagt 95%.

breed • uit

EDUCAID Op 5 december organiseert Educaid.be, het platform voor onderwijs en ontwikkelingssamenwerking, haar jaarlijkse conferentie. De klemtoon van de conferentie ligt op hoe leerresultaten kunnen verbeterd worden voor kwetsbare en achtergestelde kinderen en jongeren in ontwikkelingslanden. Kom mee discussiëren en schrijf je gratis in op www.educaid.be/nl.

SOLANGE HABONIMANA OVERLEDEN Met grote droefheid heeft 11.11.11 het nieuws vernomen over het onverwachte overlijden van Solange Habonimana. Solange was een van de belangrijkste voorvechters van de mensenrechten in haar land, Burundi. Ze was onder meer aan de slag bij onze partnerorganisatie FORSC. In 2010 was Solange nog op bezoek bij 11.11.11 in het kader van de gezamenlijke campagne rond landbouw. Dit jaar ontving ze de Amnesty International Leerstoel van de UGent. Solange zal altijd in onze gedachten blijven.

Waarom vinden jullie het zo belangrijk dat die kernwapens in België, en bij uitbreiding in Europa, verdwijnen?

Pieter Teirlinck (Vrede vzw). Er zijn de objectieve redenen: België heeft in zijn regeerakkoord geschreven dat het zich engageert voor een verdere ontwapening. Daarenboven heeft ons land ook het non-proliferatieverdrag ondertekend dat de verspreiding van kernwapens in de wereld moet voorkomen. In het kader van dit verdrag is het zelfs strijdig met het internationaal recht dat Amerikaanse kernwapens hier gestationeerd zijn. Onze regering blijft maar talmen om actie te ondernemen. Voor ons is het tijd dat ze de daad bij het woord voegt. En ja, kijk, zolang wij blijven vasthouden aan kernwapens zullen andere landen dat ook doen. Ik denk bijvoorbeeld aan de spanningen rond Iran en Noord-Korea. Kernwapens zorgen er niet voor dat de wereld er veiliger op wordt, integendeel zelfs.

En ze zijn niet kosteloos?

Pieter. Dat klopt. De B61-bommen die in Kleine Brogel liggen zijn al enkele decennia oud en volgens de VS toe aan modernisering. En daar hangt een prijskaartje van 25 miljoen dollar per bom aan vast. Stel dat we de gemoderniseerde bommen willen droppen, dan moet er ook een nieuw model van gevechtsvliegtuig aangekocht worden, want de huidige F16's zullen niet voldoen. En die nieuwe modellen kosten 150 miljoen euro per stuk. Een heel kostelijke affaire.

Sommigen zijn van mening dat de opslag van kernwapens in een 'nucleaire afschrikkingsstrategie' kan passen.

Pieter. Dat was misschien van toepassing tijdens de Koude Oorlog, maar die is al lang voorbij. De wereld worstelt nu met heel andere vraagstukken, zoals armoede, klimaatverandering en terrorisme. Het zou trouwens bijzonder gevaarlijk zijn als kernwapens in de handen vallen van terroristen. We moeten consequent zijn in ons beleid. Als we vinden dat andere landen, zoals Iran en Noord-Korea, niet aan kernbewapening mogen doen, moeten wij de eerste stap zetten in onze ontwapening.

Hoe realistisch is jullie wens?

Pieter. Dit is echt een haalbare kaart. De Amerikaanse president Obama heeft al enkele keren expliciet, de laatste keer tijdens een toespraak in Berlijn, gepleit voor een kernwapenvrije wereld. Hij had het in Berlijn zelfs over 'bold reductions' van tactische kernwapens

HOOG TIJD om te vertrekken

Iedereen weet het, maar het is nog nooit officieel

bevestigd: op de militaire basis van Kleine Brogel liggen

Amerikaanse kernwapens. Die wapens zijn nutteloos,

duur en gevaarlijk, vindt de vredesbeweging. En daarom

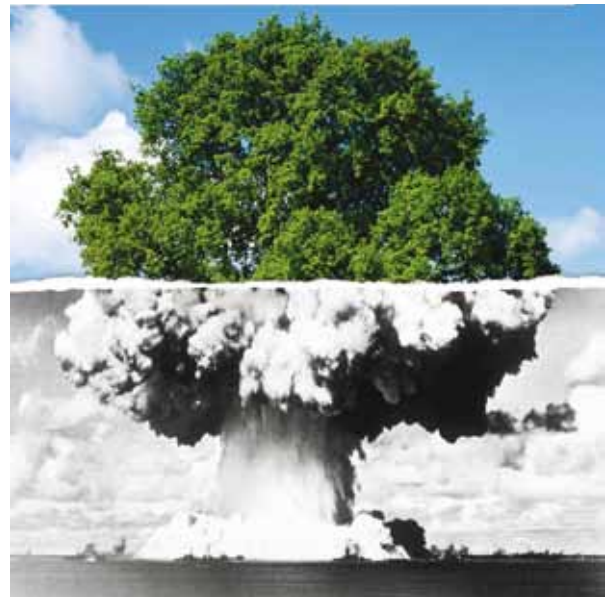
voert ze campagne voor een kernwapenvrije wereld.

Te beginnen in eigen land.

in Europa, een sterke vermindering dus. In Duitsland hebben ze de boodschap van Obama goed begrepen, want daar staat letterlijk in het regeerakkoord dat de Amerikaanse kernwapens moeten verdwijnen. En ook in Nederland staat men veel verder dan bij ons. België wil zijn nek niet uitsteken en lijkt ingedommeld.

Op 20 oktober houden jullie een grote vredesmanifestatie. Waarom die datum?

Pieter. Ongeveer op dit moment, dertig jaar geleden, werd de grootste massabetoging ooit gehouden in ons land waarop om en bij de 400.000 mensen aanwezig waren. Ook zij streden toen tegen kernwapens. Voor ons is het een symbolisch moment om nu, dertig jaar later, de regering nog eens aan haar mouw te trekken. Daarnaast staan we op een dik half jaar van nieuwe verkiezingen. Als we het regeerakkoord, waarin gewag wordt gemaakt van ontwapening, nog uitgevoerd willen zien, dan zal het nu moeten gebeuren. We roepen iedereen op om de druk op de politici op te voeren door op 20 oktober naar de manifestatie in Brussel te komen.

"Kernwapens zorgen er niet voor dat de wereld er veiliger op wordt, integendeel zelfs."

• www.timetogo.be

MIES COSEMANS

Saaie verkiezingen in Rwanda

Op maandag 16 september trokken 6 miljoen Rwandezen naar de stembus. 441 kandidaten streden voor een van de 53 zitjes in het Rwandese halfgrond. De verkiezingen verliepen rustig en zonder noemenswaardige incidenten. Huidig president Paul Kagame maakte met zijn partij RPF ook deze keer weer brandhout van de 'oppositie'.

FOTO'S: MARLEEN VOS

Dat de modale Rwandezen niet echt wakker leek te liggen van de parlementsverkiezingen was in de aanloop naar de verkiezingen al duidelijk. Sinds het begin van de verkiezingscampagne, op 26 augustus, werden wel enkele meetings van verschillende politieke partijen gehouden, maar ze konden maar weinig volk lokken. Ook in de media werd er betrekkelijk weinig aandacht besteed aan deze verkiezingen. Toch zou volgens de Rwandese kiescommissie bijna 99% van de kiesgerechtigde bevolking zijn gaan stemmen, al worden bij deze cijfers serieuze vraagtekens geplaatst.

Volgens de Rwandese kiescommissie ging 99% van de Rwandezen stemmen. Maar dat cijfer is hoogst twijfelachtig.

Een week voor de verkiezingen ontploften wel twee granaten op drukbezochte plaatsen in de hoofdstad Kigali, met in beide gevallen een dodelijk slachtoffer en samen ruim twintig gewonden tot gevolg. Het valt niet uit te sluiten dat deze aanslagen verband houden met de verkiezingen.

WEINIG KEUZE

Dat er weinig animo was voor de verkiezingen, hoeft niet te verwonderen: er was niet veel keuze in het stembokje. Echte oppositiepartijen werden van de stembrief geweerd en verschillende opposanten, waaronder de voorzitters van twee oppositiepartijen, **Victoire Ingabire** (FDU-Inkingi) en **Bernard Ntaganda** (PS-Imberakuri), zitten in de gevangenis. De Democratische Groene Partij van Rwanda (DGPR) kreeg pas zo laat groen licht voor haar registratie als politieke partij dat de tijd te kort was om voor deze verkiezingen nog een effectieve campagne op te zetten en uit te voeren...

Andere partijen die wel geregistreerd zijn en van wie de kandidaten wel goedgekeurd zijn, beschrijven zichzelf als oppositie, maar hun programma verschilt

nauwelijks van dat van de dominante partij RPF (Rwanda Patriotic Front). Ze steunen president Paul Kagame volledig.

Ook de verkiezing van vertegenwoordigers van belangengroepen in het parlement – vrouwen, personen met een beperking en jongeren – verliep op een weinig transparante en ondemocratische manier. Wel zorgde de aparte verkiezing van vertegenwoordigers van de vrouwenbeweging ervoor dat het Rwandese parlement ook in haar volgende termijn het meeste aantal vrouwelijke leden ter wereld kent: bijna twee derde van de 80 leden van het Rwandese Lagerhuis zijn vrouwen.

GEEN KRITIEK

Terwijl Rwanda het op economisch vlak vrij goed doet, zeker in vergelijking met de meeste van haar buurlanden, wordt het land gekenmerkt door een manifest gebrek aan democratische ruimte. Niet alleen de oppositie heeft het erg moeilijk, ook het onafhankelijke middenveld krijgt iedere dag klappen te verduren en kritische pers is quasi onbestaande.

GROTE WINNAAR

Dat Paul Kagame en de zijnen de stembusslag zouden winnen, leek voor de hand te liggen. Volgens partiële resultaten (de officiële resultaten waren bij het ter perse gaan nog niet bekend) wint het RPF van Kagame, met 76% van de stemmen, overtuigend de verkiezingen. En die overwinning komt de huidige president goed van pas. Want zo kan hij de te verwachten grondwetsherziening, die hem een derde mandaat als president kan bezorgen, waarschijnlijk zonder problemen doorduwen.

THIJS VAN LAER

"Liedjes om kiezers te motiveren"

Enkele 11.11.11-medewerkers trokken naar Rwanda om er, samen met partnerorganisatie LDGL, de regionale mensenrechtenkoepel, de verkiezingen te observeren. Marleen Vos, verantwoordelijke partnerwerking Afrika bij 11.11.11, doet haar relaas van de verkiezingsdag.

Met het 11.11.11-groepje hebben we ons ingeschreven in de observatieploeg van onze partnerorganisatie LDGL. We trekken naar Musanze, het vroegere Ruhengeri, een district dat dichtbij de Congolees-Oegandese grens ligt en waar nog steeds heel wat Habyarimana-getrouwen wonen.

Het eerste stemlokaal bevindt zich op enkele kilometers buiten de stad. Om tegen het openen van de stemlokalen, namelijk 7 uur, ter plaatse te zijn, hebben we Kigali om 5u30 verlaten. Bij onze aankomst zien we al een rij kiezers voor de klaslokalen van een lagere school aanschuiven. De vrijwilligers van de National Election Commission (NEC), die de stembusgang plaatselijk organiseren, hebben alles in gereedheid gebracht. Ze hebben hun best gedaan om met Rwandese vlaggen, doeken en (plastieke) bloemen de stemlokalen feestelijk aan te kleden. Voor de ogen van de kiezers wordt de stembusgang plechtig geopend. De lege urnen worden getoond en daarna verzegeld. Het stemmen verloopt hier rustig, ordelijk en zonder noemenswaardige incidenten.

Rustig

Wanneer we in het centrum van de stad zijn horen we dat er, door geluidsinstallaties voor de stemlokalen, liedjes gespeeld worden om de inwoners aan te sporen hun burgerplicht te vervullen. De Rwandese kiezers zijn namelijk niet meer verplicht om te gaan stemmen. De stembusgang verloopt ook hier volgens de voorgeschreven procedures. We hebben geen intimidatie, fraude of andere belangrijke inbreuken op de kieswet kunnen vaststellen.

Stemmen tellen

Na het afsluiten van de stembusgang om 15 uur kunnen we in het 'Collège Congolais', in een populaire wijk van Kigali, de telling van de uitgebrachte stemmen bijwonen. De kiezer had hier de keuze uit vijf partijen en drie individuele kandidaten. Stemmen voor één bepaalde kandidaat van een partij is niet mogelijk. Als kiezer in Rwanda ga je voor het totale pakket. Het is waarschijnlijk daarom dat de kiescampagne vrij saai is verlopen.

Het tellen van de stemmen wordt een monotone oefening: RPF, RPF, RPF ... Heel af en toe ook een stem voor een andere politieke partij of individuele kandidaat.

We vragen LDGL wat de grote tendensen zijn in het land. Directeur Epimack spreekt van een lagere opkomst dan verwacht, ergens tussen de 60 en de 70%. Dat staat in schril contrast met het opkomstcijfer van 98,9% dat later door de Rwandese kiescommissie zal worden vrijgegeven. Aan het eind van de dag bevestigt LDGL ons vermoeden: er is over het hele land de tendens dat RPF de grote winnaar wordt.

• www.11.be/verkiezingenrwanda

Manilla OVERSTROOMD en dat heeft zo zijn redenen

Miljoenen mensen in Zuidoost-Azië werden de voorbije maanden getroffen door hevige moessonregens en tropische stormen. Het is het zoveelste bewijs dat de klimaatverandering vooral het Zuiden treft. En dat niet alleen omwille van de klimatologische omstandigheden.

Men slaagt er maar niet in om zich voldoende te wapenen tegen deze natuurrampen, en dat heeft zo zijn redenen.

FOTO: KOS VANS LAMBOUYX

Op zondag 18 augustus werd de Filipijnse hoofdstad Manilla getroffen door een ware zondvloed. Sommige weerstations registreerden maar liefst 600 mm regen in 24 uur tijd. In België valt er gemiddeld 800 mm per jaar. Ruim één miljoen mensen moesten hun huizen verlaten om een droge plek te vinden bij familie of in één van de vele geïmproviseerde opvangcentra. Moessonregens en tropische stormen zijn niet uitzonderlijk in de regio, maar hun frequentie en intensiteit neemt toe. De Filipijnen staan dan ook met stip in de hitlijst van landen die blootstaan aan natuurrampen.

HISTORISCHE SCHULD

In het onlangs verschenen rapport van de Wereldbank, 'Getting a Grip on Climate Change in the Philippines', staat heel gedetailleerd wie de voornaamste slachtoffers zijn: de miljoenen arme stedelingen (die sneller aangroeien dan in enig ander Aziatisch land), de familielandbouw, de vissers, het milieu en de biodiversiteit. Het rapport legt een duidelijke link met klimaatverandering en erkent de minimale historische verantwoordelijkheid van het

land als uitstoter van broeikasgassen, amper 0,3%. Vandaar ook dat de 11.11.11-partners Philippine Movement for Climate Justice (PMCJ) en Jubilee South Asia grote pleitbezorgers zijn van de notie 'klimaat Schuld': de verantwoordelijkheid van de industrielanden voor de klimaatverandering moet zich vertalen in het betalen van compensaties aan die landen die er het meest onder lijden.

De eis van de straat is luid en duidelijk: zorg ervoor dat de regering en haar departementen hun werk kunnen doen in het belang van het volk.

Het principe van klimaatschuld werd reeds erkend, o.a. in het Kyoto-protocol, maar lijkt meer en meer op zijn terugweg, net nu de impact erger wordt en steeds meer schade toebrengt. Voor 2012 stond de teller voor de Filipijnen op 5,7 miljard dollar schade, 1.681 doden en honderdduizenden slachtoffers.

Op de VN-klimaatconferentie van vorig jaar in Doha, Qatar, hield een Filipijnse onderhandelaar een emotioneel pleidooi voor drastische maatregelen in de industrielanden, voornamelijk het inperken van de uitstoot en een snelle en structurele financiering voor aanpassingsmaatregelen in de ontwikkelingslanden. Zijn interventie kwam een paar dagen na de dodelijke passage van tyfoon Bopha die 1.146 doden nam en een ware ravage aanrichtte op het eiland Mindanao.

'FRAUDEFONDS'

Maar de Filipijnse civiele maatschappij houdt ook de eigen politici in het vizier en het toeval wil dat er net voor de nieuwe overstromingen een gigantische fraudezaak aan het licht kwam, waaruit bleek dat miljarden aan overheidsgeld voor lokale projecten verduisterd werd.

Er is er al jaren kritiek op het Priority Development Assistance Fund (PDAF), in de volksmond gekend als 'pork barrel'. Via dit fonds krijgt elk parlementslid een flinke som 'zakgeld' om projecten in zijn of haar kiesdistrict te financieren. Dit kan gaan over de aanleg van een sport- en speelterrein, het aankopen van meststoffen of medicijnen, tot het verbeteren van een weg. Nu is gebleken dat vele (ex-)parlementsleden jarenlang miljarden pesos hebben verduisterd via investeringen in zogenaamde spookprojecten.

De massale overstromingen werkten als extra kata-

lysator voor het grote ongenoegen over deze mistoestanden. Want in een land met zoveel regenval is goede infrastructuur en een goed beleid en opvolging inzake openbare ruimte essentieel. Op dat vlak zijn al heel wat verkeerde beslissingen genomen: illegale gebouwen en zelfs wijken, verdachte bouwvergunningen op plaatsen die totaal niet geschikt zijn voor bewoning (zoals rivierbeddingen of waterbekkens) en andere ontwikkelingsprojecten, zoals mijnbouw of houtkap.

EIS VAN DE STRAAT

Het ongenoegen bij een brede laag van de Filipijnse bevolking vertaalde zich dan ook in actie. Duizenden mensen namen in augustus deel aan de 'Million People March' (zie kaderstukje) in diverse steden.

Het blijft uitkijken of president Aquino – die herhaaldelijk heeft gezegd dat hij de corruptie streng wil aanpakken – ongeschonden uit deze zaak komt. Hij heeft al een aantal hervormingen doorgevoerd, maar die gaan voor veel mensen niet ver genoeg. Een paar dagen voor de mars heeft hij aangekondigd enkel nog fondsen te voorzien binnen de jaarlijkse begroting en voor projecten die vooraf geïdentificeerd worden. Tegen 2015 moet het zogenaamde 'pork barrel'-systeem helemaal verdwijnen. Het blijft afwachten of het parlement hem zal volgen, zij hebben immers de meeste baat bij het huidige systeem. Hoe dan ook is de eis van de straat luid en duidelijk: schaf het fonds af en zorg dat de bevoegde departementen hun werk kunnen doen in het belang van het volk.

KRIS VANSLAMBOUCQ

- www.focusweb.org
- www.fdc.ph

Million People March

De grote overstroming op de Filipijnen in augustus was voor veel inwoners het signaal dat er dringend nieuwe maatregelen nodig zijn om deze natuurrampen te voorkomen. Op maandag 26 augustus, een officiële feestdag en een week na de zondvloed, werd daarom door een groepje webactivisten opgeroepen voor een Million People March. Ondanks de waterrellende en het slechte weer daagden ruim 100.000 actievoerders op in diverse steden. Om de demonstratie zo breed mogelijk te houden, vroegen de organisatoren uitdrukkelijk om geen vlaggen te tonen, maar op creatieve wijze het ongenoegen te uiten. Ook de 11.11.11-partnerorganisaties FDC en Focus on the Global South waren daar aanwezig. Met hun aanwezigheid wilden ze de organisatoren een hart onder de riem steken. FDC pleit voor het afschaffen van het PDAF en een strikter toezicht op alle overheidsprojecten en -fondsen. Focus on the Global South pleit voor meer burgerparticipatie en openbaarheid van bestuur.

Enthousiasme gekruid met ervaring

De 11.groep van Marke weet ieder jaar zo'n honderd vrijwilligers warm te maken voor haar financiële actie. Haar deur-aan-deuractie brengt dan ook altijd een aardige som op. Vorig jaar klokte de groep, met al haar financiële activiteiten, af op € 15.186. De groep doet al sinds het prille begin van 11.11.11 mee aan de acties. Haar ervaring en het enthousiasme van de groep zijn dan ook dé ingrediënten voor hun succesrecept.

Noël Dufroment: "Ik ben al sinds 1975 actief lid. Ik herinner me nog heel goed dat we in het begin samenwerkten met de brandweer van Marke. Die reed toen tijdens de financiële actie met loeiende sirenes door de straten."

Bruno Puype: "De deur-aan-deuractie is genieten omdat ze gedragen wordt door jong en oud en omdat er door de jaren heen een grote vertrouwensband is ontstaan tussen onze groep en de Markenaren."

Bert Vandierdonck: "Marke doet al sinds de begindagen van 11.11.11 mee aan de deur-aan-deuractie. Met zo'n honderd vrijwilligers gaan we dan aan de slag, zowel jong als oud, weer of geen weer. Op het einde van het weekend drinken we soep en projecteren we het behaalde bedrag om het te vergelijken met dat van de vorige jaren."

• www.11.be/marke

Marij Defieuw: "De jongeren zijn belangrijke trekkers van de financiële actie. Toen onze kinderen nog naar de jeugdbeweging gingen, liep het vanzelf.

Nu spreken we actief af met de leiding en lichten de campagne tijdens de groepsraad toe. Ook de andere jongeren in de gemeente willen we informeren over de 11.11.11-campagne. Zo kwam er eens iemand uit Indonesië de jongeren toespreken.

Rudy Mahieu: "Een bijzonder moment tijdens onze financiële actie was toen een inwoner van Marke ons vertelde dat hij net zijn huis verkocht had. De man was zo gecharmeerd door ons werk dat hij besloot om een deel van zijn opbrengst aan onze actie te schenken."

Hans Vanhecke: "Via de jeugdbeweging ben ik lid geworden van de 11.groep. Eerst in Kuurne, daarna in Marke. Ik vind het belangrijk om het Zuiden zoveel mogelijk in beeld te brengen in onze gemeente. Ik hou enorm van onze groep en de lokale acties die wij organiseren."

WILLEMJAN VANDENPLAS

FOTO WILLEMJAN VANDENPLAS

Doe jij ook mee?

Hou je met jouw 11.groep ook een deur-aan-deuractie? Bekijk dan zeker ons aanbod verkoopsartikelen. Er zitten dit jaar ook een aantal nieuwigheden bij!

Kookboekje

Maak je potentiële kopers warm voor dit splinternieuwe kookboekje. Om de Ik Kook Van Woede-campagne letterlijk bij de mensen te krijgen, brachten we elf soep-recepten samen in één handig boekje. Niet te missen in het kookboekenrek, want speciaal voor de gelegenheid bedachten ook tv-koks Jeroen Meus, Piet Huysentruyt en Sofie Dumont een Ik Kook Van Woede-soep. Lekker recepten dus, en wie steunt, draagt bij tot een verstandige voedsel-consumptie.

€ 6 voor dit kookboekje

Wenskaarten

De 11.11.11-wenskaarten zijn ieder jaar weer een schot in de roos. Dit jaar vind je ook een nieuw wenskaartenpakket in het lijstje. Deze prachtige wenskaarten kunnen voor alle gelegenheden dienen.

Set van 6 grotere wenskaarten voor € 10

Natuurlijk zijn er ook nog de traditionele wenskaarten die helemaal passen in de eindejaarsfeesten.

Set van 4 kleinere wenskaarten voor € 6

Fluostiften

Aanvullend stellen we je nog ons pakketje fluostiften voor. Een blijver in ons aanbod.

4 fluostiften voor € 6

Verkoopmateriaal bestellen kan op www.11.be/bestelbon.

Trilling!

Met een reuzenwekker trok de coalitie 2015

De Tijd Loopt naar het Parlement om er premier

Di Rupo en zijn regering wakker te schudden.

COALITIE VAN 25 NGO'S

2015 De Tijd Loopt is een coalitie van 25 ngo's die specifieke aandacht besteedt aan de Millenniumdoelstellingen. De coalitie is de Belgische tak van het wereldwijde netwerk tegen armoede, GCAP (Global Call to Action against Poverty). 11.11.11 coördineert het geheel en is aanspreekpunt. Deze coalitie startte in 2005, op hetzelfde moment als de white band-campaign 'make poverty history!'. Tal van wereldwijde acties en grote concerten werden toen georganiseerd, met slechts één doel: de door alle wereldleiders gemaakte belofte van het jaar 2000, met name de armoede tegen 2015 met de helft reduceren, terug onder de aandacht brengen.

Naast een reuzenwekker had de coalitie ook meer dan 200.000 online decibels bij voor Di Rupo. Het werd een luid en duidelijk signaal aan de regering. Want de deadline voor de 8 Millenniumdoelstellingen nadert met rasse schreden. En er is nog veel werk aan de winkel. In 2000 ondertekenden zowat alle wereldleiders de Millenniumdoelstellingen. Nu, dertien jaar later, is er nog veel werk voor de boeg. Enkele Millenniumdoelstellingen, zoals het halveren van de armoede en de toegang tot drinkwater, zullen gehaald worden. Maar toch gaan nog steeds 57 miljoen kinderen niet naar school en sterven dagelijks 770 vrouwen tijdens de zwangerschap of bevalling. 1,2 miljard mensen moeten overleven met maar \$ 1,25 per dag. Daarnaast zien we dat men wereldwijd bezuinigt op ontwikkelingssamenwerking. Tot 2010 stegen de budgetten wereldwijd maar daarna daalde de officiële ontwikkelingssamenwerking. Ook België snoeide de voorbije jaren hard in ontwikkelingssamenwerking. Dit jaar werd al 220 miljoen euro bezuinigd.

WAKKER WORDEN

Tijd dus om Di Rupo en zijn regering te wakken. Om het alarmsignaal van de reuzenwekker te stoppen, moest premier Di Rupo de wekker afdrucken. Daarmee onderstreepte hij het Belgische engagement voor de Millenniumdoelstellingen. "Er is al heel wat bereikt, maar er resten ons ook nog veel grote uitdagingen", zei Di Rupo. "We zien dat als we internationaal samenwerken, we echt resultaten kunnen boeken op het terrein." Ook de besprekingen over wat er ná 2015 moet gebeuren, vindt Di Rupo belangrijk. "België wil hierin een voortrekkersrol spelen en zal pleiten voor sociale, economische én milieudoelstellingen." Op enkele thema's wil hij extra inzetten: de strijd tegen ongelijkheid, een duurzame planeet en de gelijkheid van vrouwen en mannen. Het valt af te wachten of de regering die beloftes zal waarmaken. Intussen tikt de tijd genadeloos verder.

MIES COSEMANS